

SPOLJNA TRGOVINA / EXTERNAL TRADE

Metodološka objašnjenja / *Methodological notes*

Izvoz i uvoz po zemljama, u hilj. EUR / *Exports and imports by countries, in thous. EUR*

Uvoz, top 10 zemalja, u hilj. EUR / *Import, top 10 countries, in thous. EUR*

Izvoz, top 10 zemalja, u hilj. EUR / *Export, top 10 countries, in thous. EUR*

Izvoz i uvoz robe, hilj. EUR / *Exports and imports of goods, in thous. EUR*

SPOLJNA TRGOVINA

Izvori i metodi prikupljanja podataka

Izvor podataka za statistiku spoljne trgovine je Jedinstvena Carinska Isprava o izvozu i uvozu robe, koju prilikom carinjenja robe, u ime preduzeća, podnose carinarnicama špeditorska preduzeća koja imaju dispoziciju carinskog obveznika.

Obuhvat

Pri izvozu obuhvata se sva roba koja potiče iz domaće odnosno proizvodnje iz unutrašnjeg robnog prometa uključujući i tzv. nacionalizovanu robu (roba koja je bila uvezena i ocarinjena, pa se u nepromijenjenom ili dorađenom stanju izvozi kao roba porijekla iz Crne Gore).

Uvoz obuhvata svu robu uvezenu iz inostranstva koja je ocarinjena i puštena u unutrašnji promet u cilju reprodukcije, investicija ili široke potrošnje. Uključene su i isporuke raznih dobrotvornih organizacija i privatne poklon pošiljke.

Od januara 2008. godine MONSTAT je u skladu sa preporukama UN-a i EUROSTAT-a primijenio opšti i specijalni trgovinski sistem.

MONSTAT je do sada koristio ublaženu definiciju specijalnog sistema trgovine. Svjesni ograničenja ublažene definicije specijalnog sistema trgovine, u rezultate spoljnotrgovinske razmjene uključen je i ponovni izvoz robe iz carinskih skladišta i slobodnih carinskih zona koji se registruje po opštem sistemu trgovine.

Opšti sistem trgovine koristi se u slučajevima kada se statistička teritorija zemlje poklapa s njenom ekonomskom teritorijom. Prema tome, opšti sistem trgovine predstavlja širi koncept i kod uvoza obuhvata svu robu koja ulazi na ekonomsku teritoriju zemlje koja prikuplja podatke, sa izuzetkom robe koja je u tranzitu, a kad izvoza obuhvata svu robu koja napušta ekonomsku teritoriju zemlje koja prikuplja podatke, sa izuzetkom robe koja je u tranzitu.

Sistem specijalne trgovine predstavlja uži koncept i koristi se u slučajevima kada se statistička teritorija zemlje poklapa samo sa određenim dijelom njene ekonomske teritorije. Stroga definicija specijalnog sistema trgovine koristi se kada statistička teritorija obuhvata samo slobodno cirkulirajuće područje u okviru koga roba može biti raspoloživa bez carinskih ograničenja, to znači da je ona prošla carinski postupak i da se koristi za domaću upotrebu u cilju reprodukcije, široke potrošnje i investicije.

Izvoz obuhvata svu robu koja napušta slobodno cirkulirajuće područje zemlje koja prikuplja podatke.

Definicije

Vrijednost robe u spoljnoj trgovini iskazana je na osnovu cijena koje su postigla preduzeća prilikom sklapanja ugovora. Sve vrijednosti obračunate su na bazi pariteta franko granice Crne Gore: FOB-cijene za izvoz, CIF-cijene za uvoz.

Statistička vrijednost robe koja se izvozi jeste fakturna vrijednost robe. Statistička vrijednost robe koja se uvozi jeste vrijednost koja predstavlja carinsku osnovicu. Podaci o vrijednosti su obračunati po tekućim kursevima koji se primjenjuju za utvrđivanje carinske osnovice. Po tekućim kursevima koji se primjenjuju za utvrđivanje carinske osnovice takođe je izvršen obračun troškova transporta, osiguranja, pretovara i sl., koji se plaćaju u stranoj valuti. Registracija podataka spoljne trgovine po zemljama vrši se po principu zemlje namjene kod izvoza i zemlje porijekla kod uvoza. To znači da se pri izvozu registruje zemlja u kojoj se roba troši i dalje prerađuje, a pri uvozu ona zemlja u kojoj je roba proizvodnjom dovedena u stanje u kome se uvozi.

EXTERNAL TRADE

Sources and methods of data collection

Data source for external trade statistics is Single Administrative Document on import and export of goods, submitted, on behalf of enterprises, by shipping agents having the disposition of Custom tributary.

Coverage

Export covers all goods of domestic i.e, internal production origin, including so-called nationalized merchandise, (imported goods cleared through the customs, and unchanged exported as goods of Montenegro origin).

Import covers all merchandise imported, cleared through the customs, and put on domestic market for reproduction, investment or consumption purposes. Deliveries of various charity organizations and private gifts are also included.

Due to the recommendations of UN and EUROSTAT, MONSTAT has since January 2008 applied the general and special trade systems.

So far MONSTAT was using the reduced definition of the special trade system. Being aware of the limitations of the reduced definition of special trade system, the results of external trade include the re-export of goods from customs warehouses and free customs zones which is registered according to general trade system.

General trade system is used in cases when the statistical territory matches with its economic territory. Accordingly, the general trade system presents the wider concept and in import it includes all goods coming in the economic territory of the country which collects data, with the exception of goods in transit, and in export it includes all goods leaving the economic territory of the country which collects data, with the exception of goods in transit.

Special trade system presents the narrow concept and is used in cases when the statistical territory of the country matches only with the certain part of its economic territory. The strict definition of the special trade system is used when the statistical territory includes only the free circulating area in which the goods can be available without the customs limitations, which means that it went through the customs procedure and that it is used for domestic use for the purpose of reproduction, wider consumption and investments.

The export includes all goods which leaves the free circulating area of the country which collects the data.

Definitions

Value of goods in external trade statistics is shown on the basis of prices fixed by organizations and enterprises by contractual stipulation. All values have been calculated on the basis of parity free on Montenegrin border, i.e. F.O.B. export prices and C.I.F. import prices.

Statistical value of goods being exported is the invoice value of goods. Statistical value of goods being imported is the value representing customs base. Data on values are calculated on the basis of exchange rates applied for establishing customs base. Ccsts of transport, insurance and reloading, etc, paid in foreign currency are calculated at current exchange rates applied for establishing customs base. Registration of external trade data by country is carried out according to principle of destination country for the export and origin country for the import. It means that, in case of export, the country in which goods are consumed or further processed is registered, and in case of import – the country where the goods have been produced in the condition in which they have been imported.

IZVOZ I UVODA PO ZEMLJAMA, u hilj. EUR / EXPORTS AND IMPORTS BY COUNTRIES, in thous. EUR

	Izvoz / Export			Uvod / Import			
	01-10. 2023	01-10. 2024	Indeks / Index 01-10. 2024 01-10. 2023	01-10. 2023	01-10. 2024	Indeks / Index 01-10. 2024 01-10. 2023	
UKUPNO	564 558,9	479 778,7	85,0	3 199 929,4	3 401 338,9	106,3	TOTAL
Evropa	515 627,5	440 726,0	85,5	2 562 679,3	2 728 853,9	106,5	Europe
Albanija	18 004,8	20 640,5	114,6	62 075,8	68 940,4	111,1	Albania
Austrija	7 625,3	7 525,6	98,7	37 715,1	39 323,3	104,3	Austria
Belgija - Luksemburg	24 069,9	14 542,8	60,4	18 447,4	19 208,1	104,1	Belgium – Luxembourg
BiH (sa Rep. Srpskom)	67 791,7	30 349,6	44,8	156 613,5	180 319,4	115,1	B&H (with RS)
Bugarska	1 108,4	830,7	74,9	19 066,3	17 907,8	93,9	Bulgaria
Ujedinjeno Kraljevstvo	756,7	759,4	100,4	29 607,3	29 488,5	99,6	United Kingdom
Grčka	2 037,9	5 712,4	280,3	209 400,8	206 468,9	98,6	Greece
Danska	4 999,3	6 352,9	127,1	13 821,4	15 680,3	113,4	Denmark
Italija	15 170,1	14 706,5	96,9	196 914,5	206 603,0	104,9	Italy
Mađarska	7 278,8	1 460,7	20,1	27 065,2	24 919,5	92,1	Hungary
Njemačka	17 086,6	13 694,5	80,1	300 735,5	334 074,7	111,1	Germany
Slovenija	67 356,8	27 799,3	41,3	50 067,1	54 812,7	109,5	Slovenia
Poljska	10 633,1	21 807,4	205,1	62 655,0	66 889,0	106,8	Poland
Sjeverna Makedonija	9 588,7	9 814,8	102,4	30 965,8	34 441,1	111,2	North Macedonia
Rumunija	885,4	875,5	98,9	33 474,8	29 887,0	89,3	Romania
Ruska federacija	118,1	489,4	300 ¹	5 918,3	8 306,4	140,4	Russian Federation
Srbija	148 592,6	138 933,7	93,5	557 815,6	589 203,9	105,6	Serbia
Hrvatska	5 687,7	6 084,5	107,0	189 231,1	196 091,2	103,6	Croatia
Francuska	1 079,4	3 524,4	300 ¹	75 209,1	89 748,7	119,3	France
Holandija	2 221,8	1 256,7	56,6	52 649,5	63 682,5	121,0	Netherlands
Česka Republika	27 495,8	13 215,9	48,1	37 876,4	40 955,0	108,1	Czech Republic
Švajcarska	22 146,6	24 741,8	111,7	61 521,3	59 731,2	97,1	Switzerland
Švedska	2 089,0	2 239,7	107,2	26 574,0	35 064,9	132,0	Sweden
Španija	4 965,2	3 747,2	75,5	64 515,2	60 971,0	94,5	Spain
Turska	8 504,2	10 866,1	127,8	165 433,6	155 016,8	93,7	Turkey
Ostale zemlje	38 333,8	58 753,8	153,3	115 024,9	140 442,1	122,1	Other countries
Azija	38 094,9	31 504,4	82,7	533 405,1	569 368,5	106,7	Asia
Irak	2,9	58,1	300 ¹	6,7	-	-	Iraq
İzrael	4 350,3	6 257,3	143,8	1 283,5	6 817,9	300 ¹	Israel
Indija	270,1	348,9	129,2	24 813,9	29 749,1	119,9	India
Indonezija	173,6	4,0	2,3	7 074,8	8 807,4	124,5	Indonesia
Japan	94,3	153,8	163,1	24 628,2	29 049,4	118,0	Japan
Kina	2 258,4	14 866,6	300 ¹	353 578,6	398 276,6	112,6	China
Koreja	575,9	24,0	4,2	18 780,7	15 800,7	84,1	Korea
Tajland	125,6	9,2	7,3	5 862,0	7 007,8	119,5	Thailand
Hong Kong	26 652,8	156,1	0,6	605,5	2 625,5	300 ¹	Hong Kong
Ostale zemlje	3 590,9	9 626,3	268,1	96 771,4	71 234,0	73,6	Other countries
Afrika	2 201,8	2 431,3	110,4	9 705,2	12 845,2	132,4	Africa
Egipt	7,6	74,7	300 ¹	3 641,9	3 194,7	87,7	Egypt
Etiopija	-	339,8	-	19,7	20,4	103,3	Ethiopia
Libijska Araps.Džamah.	-	187,3	-	-	12,8	-	Libyan Arab.Jamahiriya
Maroko	1 625,7	136,5	8,4	1 696,6	4 004,1	236,0	Morocco
Tunis	20,2	1,4	7,1	1 268,7	1 203,3	94,8	Tunis
Ostale zemlje	548,4	1 691,5	300 ¹	3 078,2	4 409,9	143,3	Other countries
Amerika	8 373,0	4 885,6	58,3	92 291,2	88 877,5	96,3	America
Kanada	199,3	193,3	97,0	2 261,7	3 572,3	157,9	Canada
Panama	232,0	0,1	0,1	41,1	57,3	139,6	Panama
SAD	7 857,9	4 102,7	52,2	41 469,9	44 065,5	106,3	USA
Argentina	-	1,8	-	3 260,5	2 857,6	87,6	Argentina
Brazil	5,0	36,7	300 ¹	18 311,2	19 060,6	104,1	Brazil
Ekvador	0,3	-	-	7 761,8	5 408,6	69,7	Ecuador
Kolumbija	0,2	2,5	300 ¹	1 224,0	3 509,0	286,7	Columbia
Peru	0,9	15,9	300 ¹	428,2	562,8	131,4	Peru
Devičanska ostrva	10,7	11,2	105,5	-	-	-	The Virgin Islands
Ostale zemlje	66,9	521,3	300 ¹	17 532,8	9 783,8	55,8	Other countries
Australija i Okeanija	261,7	231,5	88,5	1 848,3	1 393,8	75,4	Australia and Oceania
Australija	260,4	225,4	86,6	1 229,6	630,0	51,2	Australia
Novi Zeland	1,3	1,3	100,8	552,2	708,9	128,4	New Zealand
Ostale zemlje	-	4,8	-	66,4	54,9	82,6	Other countries

¹⁾Obračunati indeks veći je od 300,0¹⁾Calculated index is higher than 300,0

UVOZ, TOP 10 ZEMALJA, U HILJ. EUR / IMPORT, TOP 10 COUNTRIES, IN THOUS. EUR

Zemlja / Country	01-10. 2023		Zemlja/ Country	01-10. 2024	
	u hilj. Eur / in thous. EUR	u % / in %		u hilj. Eur/ in thous. EUR	u % / in %
Ukupno/Total:	3 199 929,4	100,0	Ukupno/Total:	3 401 338,9	100,0
Srbija/Serbia	557 815,6	17,4	Srbija/Serbia	589 203,9	17,3
Kina/China	353 578,6	11,0	Kina/China	398 276,6	11,7
Njemačka/Germany	300 735,5	9,4	Njemačka/Germany	334 074,7	9,8
Grčka/Greece	209 400,8	6,5	Italija/Italy	206 603,0	6,1
Italija/Italy	196 914,5	6,2	Grčka/Greece	206 468,9	6,1
Hrvatska/Croatia	189 231,1	5,9	Hrvatska/Croatia	196 091,2	5,8
Turska/Turkey	165 433,6	5,2	Bosna i Hercegovina/Bosnia and Herzegovina	180 319,4	5,3
Bosna i Hercegovina/Bosnia and Herzegovina	156 613,5	4,9	Turska/Turkey	155 016,8	4,6
Francuska/France	75 209,1	2,4	Francuska/France	89 748,7	2,6
Španija/Spain	64 515,2	2,0	Albanija/Albania	68 940,4	2,0
Ostale zemlje/Other countries	930 482,1	29,1	Ostale zemlje/Other countries	976 595,4	28,7

IZVOZ, TOP 10 ZEMALJA, U HILJ. EUR / EXPORT, TOP 10 COUNTRIES, IN THOUS. EUR

Zemlja/ Country	01-10. 2023		Zemlja/ Country	01-10. 2024	
	u hilj. Eur/ in thous. EUR	u % / in %		u hilj. Eur/ in thous. EUR	u % / in %
Ukupno/Total:	564 558,9	100,0	Ukupno/Total:	479 778,7	100,0
Srbija/Serbia	148 592,6	26,3	Srbija/Serbia	138 933,7	29,0
Bosna i Hercegovina/Bosnia and Herzegovina	67 791,7	12,0	Bosna i Hercegovina/Bosnia and Herzegovina	30 349,6	6,3
Slovenija/Slovenia	67 356,8	11,9	Slovenija/Slovenia	27 799,3	5,8
Češka / Czech Republic	27 495,8	4,9	Švajcarska/Switzerland	24 741,8	5,2
Hongkong/Hong Kong	26 652,8	4,7	Kosovo/Kosovo	23 226,1	4,8
Luksemburg/Luxembourg	23 182,7	4,1	Poljska/Poland	21 807,4	4,5
Švajcarska/Switzerland	22 146,6	3,9	Albanija/Albania	20 640,5	4,3
Kosovo/Kosovo	20 979,7	3,7	Kina/China	14 866,6	3,1
Albanija/Albania	18 004,8	3,2	Italija/Italy	14 706,5	3,1
Njemačka/Germany	17 086,6	3,0	Ukrajina/ Ukraine	14 532,3	3,0
Ostale zemlje/Other countries	125 268,8	22,2	Ostale zemlje/Other countries	148 174,8	30,9

IZVOZ I UVOD ROBE, u hilj. EUR / EXPORTS AND IMPORTS OF GOODS, in thous. EUR

PODJELA PREMA ODSEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Izvoz / Export			Uvoz / Import			BREAKDOWN BY CN SECTIONS
	01-10. 2023	01-10. 2024	Indeks 01-10. 2024 01-10. 2023	01-10. 2023	01-10. 2024	Indeks / Index 01-10. 2024 01-10. 2023	
Ukupno	564 558,9	479 778,7	85,0	3 199 929,4	3 401 338,9	106,3	Total
Žive životinje	107,5	79,4	73,9	39 495,7	38 495,6	97,5	Live animals
Meso i drugi klanični proizvodi za jelo	19 262,5	24 223,6	125,8	114 509,4	117 198,5	102,3	Meat and edible meat offal
Ribe, ljuškari, mkušci i ostali vodeni beskićmenjaci	94,9	7,2	7,6	19 862,7	19 041,5	95,9	Fish and crustaceans, mollusks and other aquatic invertebrates
Mlijeko i proizvodi od mlijeka, živinska i ptičja jaja, prirodni med, jestivi proizvodi životinskog porijekla, nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu	120,2	238,5	198,3	65 581,9	70 505,6	107,5	Dairy produce; birds' eggs; natural honey; edible products of animal origin, not elsewhere specified or included
Proizvodi životinskog porijekla, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvati	34,8	215,8	300 ¹	591,5	726,7	122,8	Products of animal origin, not elsewhere specified or included
Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; sjećeno cvijeće i ukrasno lišće	39,6	56,8	143,3	8 060,5	8 216,5	101,9	Live trees and other plants; bulbs, roots and the like; cut flowers and ornamental foliage
Povrće, korijenje i krtole za jelo	4 045,6	3 205,8	79,2	30 304,7	30 685,5	101,3	Edible veg, and certain roots and tub,
Voće za jelo, uključujući jezgrasto voće; kore agruma ili dinja i lubenica	2 346,4	2 977,8	126,9	36 418,7	39 255,3	107,8	Edible fruit and nuts; peel of citrus fruits or melons
Kafa, čaj, mate čaj i začini	883,2	427,1	48,4	16 312,8	17 839,3	109,4	Coffee, tea, maté and spices
Žitarice	173,8	534,5	300 ¹	10 270,7	7 951,4	77,4	Cereals
Proizvodi mlinske industrije; slad; skrob; inulin; gluten od pšenice	32,2	76,3	237,0	21 244,9	19 053,2	89,7	Products of the milling industry; malt; starches; inulin; wheat gluten
Uljano sjemenje i plodovi; razno zrnavlje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana (kabasta)	384,6	576,3	149,8	3 795,9	3 786,2	99,7	Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit; industrial or medicinal plants; straw and food
Seljak; gume, smole i ostali biljni sokovi i ekstrakti	12,3	-	-	175,1	183,4	104,8	Lac; gums, resins and other vegetable saps and extracts
Biljni materijali za pletarstvo; biljni proizvodi na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvati	-	-	-	67,7	68,0	100,5	Vegetable plaiting materials; vegetable product, not elsewhere specified or incl,
Masnoće i ulja životinskog ili biljnog porijekla i proizvodi njihovog razlaganja; prerade jestive masnoće; voskovi životinskog i biljnog porijekla	777,8	708,8	91,1	17 327,9	19 848,1	114,5	Animal or vegetable fats and oils and their cleavage products; prepared edible fats; animal or vegetable waxes
Preradevine od mesa, riba, ljuškara, mkušaca ili ostalih vodenih beskićmenjaka	4 820,5	6 233,4	129,3	34 202,2	37 737,3	110,3	Preparations of meat, of fish or of crustaceans, mollusks or other aquatic invertebrates
Šećer i proizvodi od šećera	556,2	325,9	58,6	14 590,4	15 377,4	105,4	Sugars and sugar confectionery
Kakao i proizvodi od kakaa	2 213,4	2 463,8	111,3	28 202,0	28 567,7	101,3	Cocoa and cocoa preparations
Proizvodi na bazi žitarica, brašna, skroba ili mlijeka; poslastičarski proizvodi	584,3	241,4	41,3	64 946,0	66 958,6	103,1	Preparations of cereals, flour, starch or milk; pastry cooks' products
Proizvodi od povrća, voća, uključujući jezgrasto voće, i ostalih djelova bilja	783,6	445,8	56,9	29 812,9	31 747,1	106,5	Preparations of vegetables, fruit, nuts or other parts of plants
Razni proizvodi za ishranu	538,1	535,6	99,5	66 859,0	70 924,3	106,1	Miscellaneous edible preparations
Pića, alkoholi i sirće	29 827,9	32 086,5	107,6	103 879,0	108 278,3	104,2	Beverages, spirits and vinegar
Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje	1 254,2	1 295,8	103,3	27 199,8	25 749,7	94,7	Residues and waste from the food industries; prepared animal fodder
Duvan i proizvodi zamjene duvana	-	26,1	-	31 903,1	33 822,6	106,0	Tobacco and manuf, tobacco substitute,
So; sumpor; zemlja i kamen; gips, kreč i cement	2 165,6	1 045,3	48,3	47 295,8	53 116,3	112,3	Salt; sulfur; earths and stone; plastering materials, lime and cement
Rude, zgure i pepeo	17 329,2	33 528,0	193,5	52,6	49,5	94,1	Ores, slag and ash
Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenoze materije; mineralni voskovi	221 082,8	109 043,1	49,3	337 929,2	368 466,4	109,0	Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation; bituminous substances; mineral waxes
Neorganski hemijski proizvodi; organska ili neorganska jedinjenja plemenitih metala, metala rijetkih zemlji, radioaktivnih elemenata i izotopa	3 902,2	6 960,7	178,4	5 594,4	4 639,7	82,9	Inorganic chemicals; organic or inorganic compounds of precious metals, of rare-earth metals, of radioactive elements or of isotopes
Organski hemijski proizvodi	627,4	20,2	3,2	7 929,9	7 317,7	92,3	Organic chemicals
Farmaceutski proizvodi	32 666,7	31 244,9	95,6	155 085,4	173 497,8	111,9	Pharmaceutical products
Đubriva	18,3	5,4	29,7	4 097,7	3 669,0	89,5	Fertilizers
Ekstrati za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; boje, pigmenti i ostale materije za bojenje; boje i lakovi; kitovi i ostale zaptivne mase; mastila	62,7	68,7	109,6	34 625,9	36 740,7	106,1	Tanning or dyeing extracts; tannins and their derivatives; dyes, pigments and other coloring matter; paints and varnishes; putty and other mastics; inks
Eterična ulja i rezinoidi; parfumerijski, kozmetički i toaletni proizvodi	715,3	1 341,3	187,5	42 716,6	49 870,0	116,7	Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or toilet preparations

IZVOZ I UVOD ROBE, u hilj. EUR/ EXPORTS AND IMPORTS OF GOODS, in thous. EUR

/nastavak/

/continued/

PODJELA PREMA ODSEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Izvoz / Export			Uvoz / Import			BREAKDOWN BY CN SECTIONS
	01-10. 2023	01-10. 2024	Indeks / Index 01-10. 2024 01-10. 2023	01-10. 2023	01-10. 2024	Indeks / Index 01-10. 2024 01-10. 2023	
Sapun, organska površinska aktivna sredstva; preparati za pranje, preparati za podmazivanje, vještacki voskovi, pripremljeni voskovi, preparati za poliranje i čišćenje, svjeće i slični proizvodi, paste za modelovanje "zubarski voskovi" i Zubarski preparati	226,5	179,6	79,3	29 663,5	32 422,9	109,3	Soap, organic surface-active agents, washing preparations, lubricating preparations, artificial waxes, prepared waxes, polishing or scouring preparations, candles and similar articles, modeling pastes, 'dental waxes' and dental preparation
Bjelančevinaste materije; modifikovani skrobovi; lijepkovi; enzimi	50,0	74,5	149,1	2 569,4	3 801,1	147,9	Albuminoidal substances; modified starches; glues; enzymes
Eksplozivi; pyrotehnički proizvodi; šibice; piroforne legure; zapaljivi preparati	2 382,2	7 974,9	300 ¹	3 322,4	3 522,4	106,0	Explosives; pyrotechnic products; matches; pyrophoric alloys; certain combustible preparations
Proiz. za fotografске ili kinematografske svrhe	-	82,6	-	837,7	857,1	102,3	Photographic or cinematograph. goods
Razni proizvodi hemijske industrije	100,5	126,9	126,3	27 447,1	30 094,4	109,6	Miscellaneous chemical products
Plastične mase i proiz. od plastičnih masa	4 330,9	4 206,8	97,1	86 859,5	90 342,5	104,0	Plastics and articles thereof
Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume	189,7	34,1	18,0	27 703,7	27 710,8	100,0	Rubber and articles thereof
Sirova sitna i krupna koža, sa dlakom ili bez dlake (osim krvna) i štavljenja koža	1 783,2	1 174,3	65,9	35,4	23,5	66,2	Raw hides and skins (other than fur skins) and leather
Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi, predmeti za putovanje, ručne torbe i slični kontejneri i proizvodi od životinjskih crijeva (osim svilenog ketguta)	167,8	834,9	300 ¹	15 582,2	16 477,5	105,7	Articles of leather; saddlery and harness; travel goods, handbags and similar containers; articles of animal gut (other than silkworm gut)
Prirodno i vještacko krzno; proizvodi od krvna	0,5	-	-	405,7	156,2	38,5	Fur skins and artificial fur; manufactures thereof
Drvo i proizvodi od drveta; drveni ugalj	41 394,2	34 403,7	83,1	46 086,0	43 378,9	94,1	Wood and artic. of wood; wood charcoal
Pluta i proizvodi od plute	1,3	30,1	300 ¹	433,8	333,8	76,9	Cork and articles of cork
Proizvodi od slame, esparta ili ostalih materijala za pleternju; korapskih i pletarskih proizvoda	0,3	23,0	300 ¹	479,5	409,5	85,4	Manufactures of straw, of esparto or of other plaiting materials; basket ware and wickerwork
Celuloza od drveta ili drugih vlaknastih celuloznih materijala; hartija i karton (otpadi i ostaci) za ponovnu preradu	944,5	1 207,1	127,8	36,6	11,1	30,4	Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; recovered (waste and scrap) paper or paperboard
Hartija i karton; proizvodi od hartijine pulpe, hartije ili kartona	2 884,4	2 424,7	84,1	41 783,3	40 281,4	96,4	Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard
Štampane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije, rukopisi, kucani tekstovi i planovi	1 317,4	1 349,5	102,4	10 829,9	8 688,6	80,2	Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing ind.; manuscripts, typescripts and plans
Svila	-	-	-	7,3	8,9	120,8	Silk
Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine od konjske dlake	9,9	0,4	4,0	36,3	26,8	73,7	Wool, fine or coarse animal hair; horsehair yarn and woven fabric
Pamuk	56,0	52,2	93,3	636,5	407,6	64,0	Cotton
Ostala biljna tekstilna vlakna; predivo od hartije i tkanine od prediva od hartije	8,9	11,4	128,4	47,1	75,2	159,5	Other vegetable textile fibers; paper yarn and woven fabrics of paper yarn
Vještacki ili sintetički filamenti	4,5	16,4	300 ¹	1 167,3	969,5	83,1	Man-made filaments
Vještacka ili sintetička vlakna, sječena	13,0	23,1	177,8	661,6	578,1	87,4	Man-made staple fibers
Vata, filc i netkanji materijali; specijalna prediva; kanapi, užad, konopci i kablovi i proizvodi od njih	16,0	16,0	99,9	2 950,0	2 782,9	94,3	Wadding, felt and nonwovens; special yarns; twine, cordage, ropes and cables and articles thereof
Tepisi i ostali tekstilni podni pokrivači	165,7	64,1	38,7	5 114,4	3 963,3	77,5	Carpets and other textile floor cover,
Specijalne tkanine; taftovani tekstilni proizvodi; čipke; tapiserije; pozamantanija, vez	-	0,5	-	139,6	180,2	129,1	Special woven fabrics; tufted textile fabrics; lace; tapestries; trimmings; embroider,
Tekst, tkanine, impregnirane, premažane, prevučene, prekrivene ili laminirane, tekstilni proizvodi pogodni za tehn. svrhe	35,7	6,3	17,6	1 429,9	1 179,2	82,5	Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use
Pleteni ili kukičani materijali	1,1	-	-	624,2	699,2	112,0	Knitted or crocheted fabrics
Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani	337,1	522,1	154,9	37 430,9	40 646,2	108,6	Articles of apparel and clothing accessories, knitted or crocheted
Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih ili kukičanih proizvoda	3 624,3	8 007,1	220,9	61 986,9	67 928,3	109,6	Articles of apparel and clothing accessories, not knitted or crocheted
Ostali gotovi proizvodi od tekstila; setovi, iznošena, dotrajala odjeća i dotrajali proizvodi od tekstila; krpe	555,6	677,0	121,8	13 645,3	13 201,8	96,7	Other made-up textile articles; sets; worn clothing and worn textile articles; rags
Obuća, kamašne i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	594,1	1 155,6	194,5	47 398,1	47 669,1	100,6	Footwear, gaiters and the like; parts of such articles

IZVOZ I UVOD ROBE, u hilj. EUR / EXPORTS AND IMPORTS OF GOODS, in thous. EUR
/nastavak/
/continued/

PODJELA PREMA ODSEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Izvoz / Export			Uvoz / Import			BREAKDOWN BY CN SECTIONS		
	01-10. 2023	01-10. 2024	Indeks / Index 01-10. 2024 01-10. 2023	01-10. 2023	01-10. 2024	Indeks / Index 01-10. 2024 01-10. 2023			
Šeširi, kape i ost, pokrivač za glavu i djel.	24,6	18,9	77,0	1 909,2	2 155,5	112,9	Headgear and parts thereof		
Kišobrani, suncobrani, štapovi, štapovi-stolice, bičevi, korbači i njihovi dijelovi	16,5	2,2	13,6	2 147,8	2 002,2	93,2	Umbrellas, sun umb., walking-sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof		
Perje i paperje, preparirano i proizvodi izradjeni od perja i paperja; vještačko cvijeće; proizvodi od ljudske kose	9,6	5,6	58,4	678,1	820,5	121,0	Prepared feathers and down and articles made of feathers or of down; artificial flowers; articles of human hair		
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta, liskuna ili sličnih mater.	2 043,1	2 117,4	103,6	23 755,2	25 041,7	105,4	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials		
Keramički proizvodi	345,5	273,2	79,1	40 929,8	35 605,3	87,0	Ceramic products		
Staklo i proizvodi od stakla	2 379,8	2 221,7	93,4	32 455,2	33 956,0	104,6	Glass and glassware		
Prirodni ili kultivirani biseri, dragi ili poludragi kamenje, plemeniti metali, metali platirani plemenitim metalima, i proizvodi od njih; imitacije nakita; metalni novac	10 420,2	8 765,6	84,1	21 158,2	15 922,9	75,3	Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and art, thereof; imitation jewellery; coin		
Gvožde i čelik	3 090,1	3 001,2	97,1	49 330,9	51 055,3	103,5	Iron and steel		
Proizvodi od gvožda i čelika	8 076,1	8 438,3	104,5	94 569,0	728,7	107,6	Articles of iron or steel		
Bakar i proizvodi od bakra	4 162,8	7 780,5	186,9	3 259,2	3 545,0	108,8	Copper and articles thereof		
Nikl i proizvodi od nikla	-	1,2	-	40,7	84,6	207,9	Nickel and articles thereof		
Aluminijum i proizvodi od aluminijuma	69 118,1	32 294,5	46,7	80 625,0	65 138,2	80,8	Aluminum and articles thereof		
Olovo i proizvodi od olova	86,7	51,3	59,2	68,1	33,4	49,1	Lead and articles thereof		
Cink i proizvodi od cinka	1,9	5,9	300 ¹	272,1	337,1	123,9	Zinc and articles thereof		
Kalaj i proizvodi od kalaja	-	9,0	-	26,2	57,4	218,8	Tin and articles thereof		
Ostali prosti metali; kremeti; proiz, od njih	0,3	-	-	432,6	416,9	96,4	Other base metals; cermet; art, thereof		
Alati, nožarski proizvodi, kašike i viljuške, od prostih metala; njihovi dijelovi od prostih metala	90,5	100,1	110,6	9 718,1	10 869,4	111,8	Tools, implements, cutlery, spoons and forks, of base metal; parts thereof of base metal		
Razni proizvodi od prostih metala	144,4	171,6	118,9	13 944,6	14 730,6	105,6	Miscellaneous articles of base metal		
Reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uređaji i njihovi dijelovi	16 846,9	16 192,8	96,1	243	264	716,3	Reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts ther,		
Električne mašine i oprema i njihovi dijelovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka; televizijski aparati za snimanje i reprodukciju slike i zvuk, dijelovi i pribor za te proizvode	9 798,6	10 014,7	102,2	194	219	958,8	113,1	Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles	
Šinska vozila i njihovi dijelovi; željeznički i tramvajski kolosječni sklopovi i pribor i njihovi dijelovi, mehanička i elektromehanička signalna oprema za saobraćaj svih vrsta	2 016,2	3 635,8	180,3	3 466,5	3 471,8	100,2	Railway or tramway locomotives, rolling-stock and parts thereof; railway or tram-way track fixtures and fittings and parts thereof; mechanical (including electro-mechanical) traffic signaling equipment of all kinds		
Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih šinskih vozila i njihovi dijelovi i pribor	11 422,1	12 085,9	105,8	271	322	699,7	314,2	118,6	Vehicles other than railway or tramway rolling-stock, and parts and acc, Ther,
Vazduhopl., kosmičke letjelice i njihovi dj.	8 258,8	34 807,8	300 ¹	4 942,4	2 684,4	54,3	Aircraft, spacecraft, and parts thereof		
Brodovi, čamci i ploveće konstrukcije	544,0	5 406,1	300 ¹	14 102,1	11 804,7	83,7	Ships, boats and floating structures		
Optički, fotografski, kinematografski, mjerni, kontrolni, precizni, medicinski i hirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor	3 225,1	2 073,1	64,3	37 958,7	53 601,8	141,2	Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; parts and accessories ther,		
Časovnici i njihovi dijelovi	280,1	125,4	44,8	9 525,9	10 244,6	107,5	Clocks and watches and parts thereof		
Muzički instrumenti, dijelovi i pribor ovih proizvoda	98,1	123,6	126,0	767,7	666,9	86,9	Musical instruments; parts and accessories of such articles		
Oružje i municija, njihovi dijelovi i pribor	676,5	2 137,4	300 ¹	2 295,2	6 913,8	300 ¹	Arms and ammunition, accessories and parts thereof		
Namještaj, posteljina, madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; lampe i druga svijetleća tijela, na drugom mjestu nepomenuti ili uključeni; osvijetljeni znaci, osvijetljene pločice imenima i slično, montažne zgrade	2 166,4	2 251,9	103,9	101	102	716,7	396,1	100,7	Furniture; bedding, mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings, not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated name-plates and the like; prefabricated build,
Igračke, rekviziti za društvene igre i sport; njihovi dijelovi i pribor	447,4	667,0	149,1	25 561,9	24 752,8	96,8	Toys, games and sports requisites; parts and accessories thereof		
Razni proizvodi	27,3	39,7	145,4	26 301,7	25 884,6	98,4	Miscellaneous manufactured articles		
Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina	82,3	40,6	49,3	131,1	213,8	163,1	Works of art, collectors' pieces and ant,		
Nerazvrstani	-	0,6	-	-	-	-	-	Other	